

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lvdovici Carrionis Antiqvarvm Lectionvm Commentarii III

Carrion, Louis

Antverpiæ, M D LXXVI

Liber Manilij primus percurritur: & compluria omnis generis errata ab eo auferuntur. Cap. XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70907)

magno nobis argumento sunt. Quae vir clarissimus, & singulari quodam reip. bono, & D. O. M. in nostram aetatem beneficio, ad eruendos & futuri & in lucem proferendos optimos quosque scriptores natus Ioannes Sambucus, in Plantiniana editione praestitit.

Liber Manilij primus percurritur: compluria omnis generis errata ab eo auferuntur.

CAPVT XIV.

PERCVRRAM leuiter hoc capite primus Manilij librum, & vt quidque in eo mihi sese offeret minimum maximum, quod quidem ad illius illustrationem vel emendationem pertinere posse videbitur, huic chartae illinam. Ac statim quidem initio, his versibus;

Nunc mihi tu Caesar, patriae princepsque paterque. Manil. li. I. vers. VII.

Qui regis Augustis parentem legibus orbem, Concessumque patri mundum Deus ipse mereris, Das animum; viresque facis ad tanta canendum:

nimis tenue & vulgare vitium omnes haec editiones infudit. quod ni ita esset; & vel vnus liber exstaret, a quo illud abesset; numquam eam operam mihi sumendam arbitrarer, vt vel verbo morderem. scribendum itaque, poteste sententia, versu primo:

Hunc mihi tu Caesar patriae princepsque paterque.
& mox, iubente libro Gemblacet. si:

—Viresque facis ad tanta canenda.
priorem quidem errorem illum in omnibus omnium scriptorum libris valde vbiq. frequentem esse,

esse, iam olim ad Valerium Flaccum anno-
tauimus, & quibusdam locis sustulimus. mox:

Jam propiusque fauet mundus scrutantibus ipsam,

Errapit aethrios per carmina pandere sensus.
Ibid. vers. II. scribe de veteris libri consilio,

Et currit aethrios per carmina pandere sensus.
erunt, scio, quibus prius illud magis probabitur,
& retinendum videbitur: quibus ego aliud praeter
manuscriptae lectionis auctoritatem, quod
opponam, nihil habeo.

non multo post:

—vnumque sub orbem

Et per inane suis parentia finibus astra,
Nominaque & cursus signorum, pandere vires.
Ibid. vers. II. scribe, nisi sententiam his verbis nullam visum
esse;

—imūque sub orbem

Et per inane suis parentia finibus astra,
Nominaque, & cursus signorum, pondera, vires.
deinde:

Ibid. vers.
XL.

Naturaeque dedit vires, sequae ipsa reclusit,
Regalis animos primum dignata mouere,
Proxima tangentes rerum fastigia caelo.
Quae domuere feras gentes oriente sub ipso,
Quas ferat Euphrates, in quas & Nilus inundat,
Qua mundus redit, & nigras superuolat vrbes.
quatuor maculas, in quibus mens horum versuum
occultatur, & paene obruitur, sustuleris, si hunc in
morem emendauesis:

Et natura dedit vires, sequae ipsa reclusit;
Regales animos primum dignata mouere,
Proxima tangentes rerum fastigia caelo.
Quae domuere feras gentes Oriente sub ipso,
Quas

Ant. Mureti
Varia Lectorum
LII
28

*Quas secat Euphrates, in quas & Nilus inundat,
Qua mundus redit, & nigras superuolat vrbes.*
quibus iam nimis purius, nihil tersius. parum est,
quod pro vulgatis illis.

Officio iunxere Deum, & Hi tantum nouere decus;
scribendum moneo:

Officio vinxere Deum: & Hi tantum mouere deus.
illud autem ne sine scelere quidem reticere pos-
sum, quod ijs, qui intervallo non nimium longo
consequuntur, versibus, poetam a seipso facit dis-
sentire; certe aliud, quam sentiat, loqui.

versus sunt:

*Ibid. vers.
LXVI.*

*Nam rudis ante illos nullo discrimine sita,
In speciem conuersa operum ratione carebat,
& stupefacta nouo pendebat lumine mundi,
Tum velut amissis maerens, tum laeta renatis
Sideribus: variosque dies, incertaque noctis
Tempora, nec similes umbras nec sole regresso
Iam propiore suis poterant discernere caussis.*
operae est videre, quam res pusilla omnem cla-
rissimi illius carminis letem offuscarit; & quam
illi umbram magnam vox minima obduxerit.
volebat Manilius primam illam rudem aetatem,
& quasi mundi infantiam admiratam fuisse, ne-
que rationem inuenire potuisse, cur non eadem
umbras efficeret sol si nobis esset vicinior, quas si
longius abesset. quam sententiam versus illi effi-
cient, si legerimus:

*nec similes umbras iam sole regresso,
Iam propiore suis poterant discernere caussis.*

*Ibid. vers.
LXXV.*

*Tumque in desertis habitabat montibus aurum:
Ignotusque nonos pontus subduxerat orbes.*

eadem,

eadem, minime vocis immutatio etiam hic vitii
culpam sustinet. scripsit poeta:

*Ignotusque nouos pontus subduxerat orbis.
tale fere est illud Albinuani apud Senecam,
de Oceano ad eam diem non navigato:*

*Qui sacras violamus aquas, Diuumque quietas
urbamur sedes?*
requitur:

ibid. vers.

LXXVI

*— sed quisque satis se nosse putabat.
recta videri poterat scriptura, nisi versus huic pro-
ximus,*

*Sed cum longa dies acuit mortalia corda,
nonnullam vitij suspicionem inijceret: eamque
liber Gemblacensis in nobis probaret. in quo*

*Nec vitam pelago, nec ventis credere vota
Audebant; se quisque satis nosse putabant.*

ibid. vers.

LXXXIII

*subinde
Et quaecumque sagax tentando repperit vsus,
rege, si vis carmen proximum cum isto recte co-
haerere:*

*Et quodcumque sagax testando repperit vsus,
In commune, hominum commentum laeta dede-
runt.*

Manilius: è manibus depono, si prius duas in eo
maculas eluero: vnam, quae Maniliani carminis
venustatem corrumpit; alteram quae etiam senten-
tiam euertit. illa quod idem hoc in versu est;

*Semper enim ex alijs alios proseminat vsus:
cum scribi debeat;*

ibid. vers.

xc.

*Semper enim ex alijs alia proseminat vsus.
haec vero in istis:*

ibid. vers.

ci.

*Nec vulgata canam: vobiscum praedicere lingua,
Consultare fibras, & rumpere vocibus anguis.
emenda*

Ant. Muret
Varia Lectione
LIII
28

emenda:

*Ne vulgata canam. linguas trahere volucrum,
Consultare fibras & rumpere vocibus angues.*

quarum emendationum rationes quaerit qui
volet. mihi quidem ita certae videntur esse, ut
superuacaneum sit ea de re quicquam addere.

*De duum locorum Varronis & aliquot
ny restitutione coniectura.*

CAPVT XV

Tristis ab omni illa veteres scriptores emen-
dandi ratione, quae sola doctorum hono-
rum coniectura & opinione consistat, semper na-
tura mea vehementer abhorruerit, quod eam ma-
gnis illis heroicis, Hermolao Barbaro, Ange-
lo Politiano, Hadriano Turnebo, qui litteras
Barbarorum iniuria prope sepultas, principes ex-
citarunt, & quibusdam etiam amicis meis prae-
stantibus quidem memoria & ingeniosis hominibus
raro feliciter cadere meminisse: sentio tamen non
nullas me his *Antiquis* meis coniecturas insper-
sisse, quibus, vereor, efficietur, ut amplius ad quid
libri titulo, quam re ipsa, efficere potuerim, pro-
misse videar. aliter omnino, atque Catoni ac-
cidisse legimus; cuius *Originum* titulus, à rerum
P. R. ijs libris explicatarum, magnitudine, longe
superatur. Neque tamen mihi temperare possum,
quin hoc etiam capite de duobus locis Varro-
nis opinionem meam, quando à manuscriptis li-
bris hic deficiunt, testatam scripto relinquam.

Et prior